

KESKUSKAUPPAKAMARIN 100 000 LISÄTYÖLLISEN TYÖLLISYYSPAKETTI

Hallituksen puoliväliriihessä tarvitaan työllisyyttä lisääviä päätöksiä. Koronakriisin edelleen heikentämää julkista taloutta on vahvistettava työllisyysastetta nostamalla. Keskuskauppakamarin lista pitää sisällään toimenpiteitä, jotka toteuttamalla voidaan saavuttaa 100 000 lisätyöllisen vaikutus.

Hallitus muutti alkuperäistä työllisyystavoitettaan syyskuun 2020 budjettiriihessä ja on nyt sitoutunut tekemään hallituskauden aikana päätöksiä, joiden tavoitteena on saavuttaa 80 000 lisätyöllisen työllisyysvaikutukset vuoteen 2029 mennessä. Hallitus laskee päättäneensä tähän mennessä n. 31 000–36 000 lisätyölliseen johtavista toimista. Keskuskauppakamarin laskemien mukaan todellinen luku on noin 10 000 työllistä vähemmän.

Keskuskauppakamari ylläpitää sivuillaan työllisyystavoitelaskuria. Laskurin ja listan tähän mennessä tehdyistä työllisyyspäätöksistä löydät [täältä](#).

1 TOTEUTETAAN PAIKALLISEN SOPIMISEN KOKEILU, ELLEI PYSYVIIN RATKAISUIHIN PÄÄSTÄ

Työllisyysvaikutus 15 000

Ellei pysyviin ratkaisuihin paikallisessa sopimisessa päästä, tulisi paikallinen sopiminen sallia kolmen vuoden määräajaksi väliaikaisella lailla. Laki mahdollistaisi vapauden sopia toisin eli että työehtosopimuksien määräyksistä voitaisiin poiketa työnantajan ja henkilöstön keskinäisellä sopimuksella. Sopimusvapaus koskisi valtaosaa työehdoista, kuten palkkausta, työaikoja, lomautuskäytäntöjä tai takaisinottovelvoitetta. Jos työpaikalla ei haluta sopia paikallisesti, työehdoissa noudatettaisiin tes:iä. Tes:it toimisivat muutenkin sopimusvapauden perälautana. Paikallinen sopimus olisi irtisanottavissa kummankin osapuolen toimesta, jolloin palattaisiin tes:in käyttöön. Kokeilu koskisi sekä järjestäytyneitä että järjestäytymättömiä yrityksiä.

Paikallinen sopiminen lisäisi työllisyyttä, pysyvästi toteutettuna arviolta 15 000 lisätyöllisellä. Se parantaisi myös yritysten kansainvälistä kilpailukykyä, vahvistaisi julkista taloutta sekä mahdollistaisi tuottavuuden kasvua.

Lue lisää Keskuskauppakamarin mallista [täältä](#).

2 PORRASTETAAN JA LYHENNETÄÄN ANSIOSIDONNAISEN TYÖTTÖMYYS- TURVAN KESTO 300 PÄIVÄÄN

Työllisyysvaikutus 9 000

Porrastetaan ansiosidonnainen työttömyysturva ja lyhennetään sen kesto 300 päivään.

Työttömyysturvaa on tyypillisimmillään mahdollista saada 400 päivän ajan. Suurimmassa osassa Euroopan maita työttömyysturvan kesto on lyhyempi. Ruotsissa se on 300 päivää. Suomessa keskimääräinen työttömyysjakso on hieman yli 100 päivää ja liki 70 prosenttia työttömistä työllistyy ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Lue lisää Keskuskauppakamarin mallista [täältä](#).

3 POISTETAAN ANSIOSIDONNAISEN TYÖTTÖMYYSTURVAN ELÄKETTÄ KARTUTTAVA MÄÄRÄ

Työllisyysvaikutus 15 000

Poistamalla ansioturvan eläkekarttuma olisi mahdollista kasvattaa työllisyyttä, parantaa työttömien yhdenvertaisuutta ja tasapainottaa julkista taloutta. Ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta kertyvä eläkekarttuma on viime vuosina ollut suuruudeltaan noin 700 miljoonaa euroa vuodessa. Sen sijaan peruspäivärahasta ei eläkettä kerry. Työttömät ovat siis tässäkin suhteessa eriarvoisessa asemassa. Lisäksi eläkkeen karttuminen heikentää työllistymisen kannusteita.

4 ALENNETAAN ANSIOTULOVEROTUSTA KAHEDELLA PROSENTTIYKSIKÖLLÄ

Työllisyysvaikutus 10 000

Työllistämisen kynnystä nostaa Suomessa korkean työn verotuksen muodostama verokiila. Ansiotulojen verotus on Suomessa kansainvälisesti vertaillen kireää ja Suomen kokonaisveroaste on yksi OECD-maiden kireimmistä. Tilanteessa, jossa taloutemme tarvitsee kasvua ja lisää työtä, pitäisi veronkevennyksiä käyttää välineenä vahvistaa työllisyyttä ja lisätä yksityistä kulutusta.

Ansiotuloverotuksen keventäminen kautta linjan kahdella prosenttiyksiköllä olisi Keskuskauppakamarin mallin mukaan toteuttavissa kustannusneutraalisti. Hyvin maltillisilla oletuksilla kolmannes uudistuksesta rahoitaisi itse itsensä taloudellisen aktiviteetin lisääntymisen kautta. Pitemmällä aikavälillä itserahoitusaste voisi olla puolet. Puolet kustannuksista rahoitettaisiin siirtämällä verotuksen painopistettä erityisesti kulutuksen ja haittojen verottamiseen.

Lue lisää Keskuskauppakamarin mallista [täältä](#).

5 UUDISTETAAN ELÄKEJÄRJESTELMÄÄ

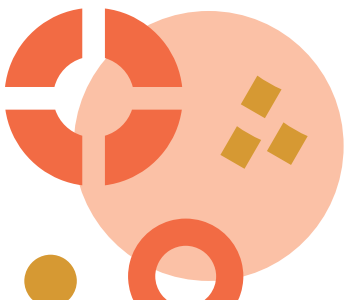
Suomessa ansiosidonnainen eläkejärjestelmä on valtava tulonjakokoneisto. Sen kautta kiertää vuosittain liki 30 miljardia euroa. Tuleviin eläkkeisiin korvamerkittyjä eläkevaroja on noin 200 miljardin euron verran. Suomen suurin sosiaaliturvakoneisto pitääkin sisällään useita uudistuskohteita.

• Työkyvyttömyyseläke – Työllisyysvaikutus 10 000

Suomessa on noin 200 000 ihmistä työkyvyttömyyseläkkeellä. Suorat työkyvyttömyyseläkemenot ovat noin 2,5 miljardia euroa vuodessa. Suoraan kustannukseen ei ole laskettu mukaan menetettyä työpanosta. Suomessa työkyvyttömyyseläke myönnetään pysyväksi. Monissa muissa maissa siihen kohdistuu tarkempaa valvontaa tai työkyvyttömyyseläkkeet myönnetään määräaikaisiksi. Järjestelmän muuttamisella on saavutettavissa paljon työllisyysvaikutuksia, esimerkiksi ikääntyneiden erityissäännöksistä on luovuttava. Jo yksin tämä muutos toisi 3 700 lisätyöllistä.

• Varhennusvähennys tavoite-eläkeiän alittaville työttömyyskuukausille – Työllisyysvaikutus 12 000

Työttömyysturvajärjestelmän ja eläkejärjestelmän kannusteet on saatava linjaan. Eläkettä tulee pienentää varhennusvähennyksen verran, jos henkilö jää pois työelämästä ennen tavoite-eläkeikää.

6 MUUTETAAN AIKUISKOULUTUSTUKEA JA OPINTOTUEN TULORAJOJA JA YHDENMUKAISTETAAN TUKIKUUKAUDEDET TUTKINTOJEN KESTON KANSSA

Työllisyysvaikutus 5 000

Nostetaan opintotuen tulo rajoja merkittävästi nykyisestä. Yhdenmukaistetaan samalla tukikuukausien määrä tutkintojen keston kanssa.

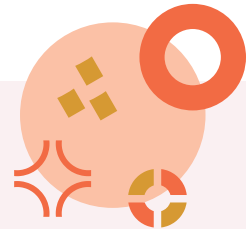
7 TOTEUTETAAN TYÖLLISYYTTÄ PARANTAVA PERHEVAPAAUUDISTUS

Työllisyysvaikutus 10 000

Hallituksen tulisi uudelleen pohtia perhevapaaudistusta, joka lisäisi työllisyyttä ja parantaisi sukupuolten tasa-arvoa. Keskeisessä roolissa työllisyysvaikutusten näkökulmasta on kodinhoidon tuen leikkaaminen. Tuen tulisi päättyä siinä vaiheessa, kun lapsi täyttää 18 kk.

Yllä listattujen toimien yhteenlaskettu työllisyysvaikutus: 86 000 lisätyöllistä

Lisäksi seuraavilla toimilla on vähintään 14 000 lisätyöllisen vaikutus, jolloin kokonaisuus on +100 000 lisätyöllistä.

8 LAAJENNETAAN KOTITALOUSVÄHENNYSTÄ

Kotitalousvähennyksen korvausaste tulisi korottaa määräaikaisesti 40 prosentista 70 prosenttiin. Tämä koskisi ennakoperintärekisteriin kuuluvalle yrittäjälle tai yritykselle maksettua työkorvausta. Kotitalouden työntekijälle maksettavasta palkasta tehtävän kotitalousvähennyksen osuutta tulisi samalla nostaa 15 prosentista 30 prosenttiin. Sivukulujen tulisi edelleen olla vähennyskelpoisia. Samalla kotitalousvähennyksen enimmäismäärä tulee palauttaa vuosien 2014–2019 tasolle 2 400 euroon vuodessa ja kotitalousvähennyksen 100 euron vuotuinen omavastuuosuus tulee vähintäänkin puolittaa.

Kotitalousvähennys alentaa työn teettämisen kustannuksia ja kasvattaa siten vähennyksen piirissä olevaa työtä. Esimerkiksi, korjausrakentamisen alalla, siivous- ja hoivapalveluissa kotitalousvähennys lisää kysyntää ja luo työtä. Kotitalousvähennys torjuu myös tehokkaasti harmaata taloutta.

9 KORJATAAN OSITTAINEN VANHUUSELÄKE

Työttömyysturvan ja osittaisen varhennetun vanhuseläkkeen yhdistäminen saattaa joissain tapauksissa tällä hetkellä johtaa työssäkäyntiä suurempiin ansioihin. Osittainen vanhuseläke aiheuttaa kannustinongelman työn teolle ja sen yhdistäminen työttömyysturvaan pitäisi kieltää.

10 LISÄTÄÄN OSAAMISPERUSTEISTA MAAHANMUUTTOA – ALKUVAIHEESSA VUOSITTAISEKSI TAVOITTEEKSI 30 000

Osaamiseen perustuva maahanmuutto on ikääntyvälle Suomelle kohtalonkysymys. Työ- ja koulutusperusteiselle maahanmuutolle tulisi asettaa määrälliset vuosittaiset tavoitteet. Toimenpiteet osaamisperusteisen maahanmuuton edistämiseksi tulisi mitoittaa tavoitteisiin.

Osaamisperusteista maahanmuuttoa tulisi vauhdittaa:

- Korjaamalla oleskelulupaprosessit sujuviksi. Käynnissä olevan automatisointi ja digitalisointihankkeen resurssit on turvattava ja hanketta on vauhditettava. Oleskelulupien käsittelyaikojen tavoitteena tulisi olla ensin kuukausi ja sitten 1–2 viikkoa.
- Laskemalla oleskelulupamaksut verrokkimaihin nähden kilpailukykyiselle tasolle.
- Houkuttelemalla lisää kansainvälisiä opiskelijoita esimerkiksi myöntämällä jokaiselle suomalaisesta korkeakoulusta valmistuneelle ulkomaalaiselle automaattisesti pysyvän oleskeluluvan.
- Poistamalla saatavuusharkinta.

